

nu nærmer sig sin Fuldbendelse, har man dog albeles overset en Ting, og det Noget, som er meget vigtigt, nemlig, at alle Kloakerne, alle Kjøbenhavns Kænderstene udmunde i Havnen. Nu har man uddybet Havnen, til paa det Dybeste 24 Fod, men saa stiger det trappewis fra 9 Alen til 6 Fod i Kalvebodstrand, saa at al det Dvnd, der stikker ud af Kloakerne i Havnen, ikke kan komme ud mod Syd og for saa vidt heller ikke mod Nord, thi Bølgestrømmen løber oven over. Vil man nu komme og tørre Strømmen med en Bølgebrøder mod Nord, kan man være fuldstændig sikker paa at faae Havnen gjort til en endnu værre Slamfiske, end den allerede er. Gaaffe vist er der Planer om ad anden og meget kostbarere Veie at komme uden om Havnen med Kænderstenskvalet, men jeg tror, at i ethvert Fald vil Hensynet til Kjøbenhavns Sundhed kræve, at man aabner Løbet imod Syd, saa at der kan blive en frisk Strømning gennem Kalvebodstrand. Dette Spørgsmaal, som i saa høj Grad vedrører de sanitære Interesser, forekommer mig saa overordentlig vigtigt, at jeg ikke kan forstaa, hvorfor man ikke fra Regeringens Side i den Anledning har sat sig i Forbindelse med Kjøbenhavns Kommune, der jo ogsaa har Interesse af at faae sundt Vand i sin Havn og af at faae Part i de store Creator, som med Lethed lade sig inddæmme imod Syd. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor man ikke har søgt at faae en Forhaalelse om dette Anlæg imellem Stat og Kommune. For Havnevevæsenet ligger det nu engang ikke, man har opgivet hele denne Plan, bekæmpet den og slaet den ihjel for sit Vedkommende, og jeg vil heller ikke sige, at det for Handelskærdslens Skyld kan være særlig stor Interesse i denne tydlige Alabning, ligesom ogsaa Planen om de nordlige industrielle Anlæg umiddelbart ved dybt Vand, er Noget, der kan have sin store Værdi. Men da nu Friboffen ikke giver den tilføjeste Udbygning til at betale sig tydeligt, forekommer det mig rimeligt, at man anlægger den saa billigt som muligt, og derfor fortaar jeg ikke, hvorfor der skal bygges en Sernbane og en Sernbanestation derude med en Udgift af en Million Kr., naar man har en anden Sernbanepian liggende, hvorved i det Mindste en Del af denne Sernbane og den foreløbige Sernbanegaard vil blive overflødig. Jeg tror, at man godt kan lade hele dette Sernbaneanlæg hvile. Vil man have Forbindelse med Tolddoden, hvad jo kan være overmaade rigtigt, vil en Hestebane vistnok være fuldkommen tilstrækkelig. Men i ethvert Tilfælde bør denne Bane trækkes udenom Kastellet, saalænge dette behaves som mili-

tært Etablissement. Har man ikke længere Brug for det som militær Station, lad os saa løse det, d. v. s. den vestre Del, men bevare den østlige Del, som er for smul til at ødelægges, og saa kan man trække Banen igjennem dette Terrain. Men saalænge Kastellet bestaar som Kastel, synes det mig absurd at ville rive Stykker af det ned for at føre Banen derigjennem. Man kan føre den udenom, thi om denne Bane bliver en 300—400 Alen kortere eller længere, er jo ganske ligegyldigt.

Jeg synes ikke, at det Spørgsmaal, som det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (H. Hansen) har draget ind i Diskussionen om Kjøbenhavns Havns Administration er os saa ganske uvedkommende, som den høitæredede Minister synes at mene, thi det er jo Meningen, at Havnebestyrelsen ogsaa skal bestyre denne Frihavn, og det er da naturligt at Spørgsmaalene komme frem. Jeg vilde anse det for rigtigt, om den høitæredede Minister tog under Overveielse Hensigtsmæssigheden af en Forandring i denne Administration. Hvem er nemlig Havneadministrationen? Det er Havnekapitainen. Havneraadet er kun et raadgivende Raad, som ikke engang samles til bestemte Tider og ikke har Kontrol over Regnskabet. Det har ikke med Administrationen at gjøre. Det giver Havnekapitainen Raad, og om han vil følge disse Raad, beror paa ham og Indenrigsministeren. Men Indenrigsministeren skal ikke stige saa dybt ned, at han bliver Bestyrer af Kjøbenhavns Havn. Det kan man ikke forlange af en Indenrigsminister, der har saa mange andre vigtige Sager under sin Bestyrelse. Der maa være en ansvarlig Administration, af hvem den saa end sammensættes, og den maa ikke saaledes som nu bestaa af en eneste Mand. Saa dybt staa Kjøbenhavn dog ikke under andre Kommuner, at Kjøbenhavns Kommune ikke skulde have i det Mindste en moralsk Ret til at se sin Havns Regnskab eller til at have Noget med Havnens Bestyrelse at gjøre, om det ogsaa kun er paa anden Haand. Jeg skal slutte hermed og glæde mig over den foreløbige Erklæring fra den høitæredede Minister, at han ogsaa vil tage sig af den søndre Havn. Jeg haaber derfor, at de Bemærkninger, jeg har gjort, ikke have været ganske overflødige, og jeg skal hermed erklære, at jeg stemmer for Lovforslaget, som det foreligger.

Medd. Thott: Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn, som sidder nær ved mig (Carstensen) begyndte Diskussionen forleden med at omtale Farvandet øst for den paaatænkte Frihavn, og det Samme blev ogsaa berørt